

Orkest van de Achttiende Eeuw & Cappella Amsterdam olv. Kenneth Montgomery

wo 9 okt 2019 / Grote podia / Blauwe zaal

19.30 uur / pauze ± 21.10 uur / einde ± 23 uur
inleiding Arne Herman / 19.15 uur / Blauwe foyer

meesterlijke opera 2019-2020

Orkest van de Achttiende Eeuw & Cappella Amsterdam
olv. Kenneth Montgomery
wo 9 okt 2019

Cappella Mediterranea & Choeur de Chambre de Namur
olv. Leonardo García Alarcón
vr 17 jan 2020

teksten programmaboekje Arne Herman
vertaling libretto & boventiteling concert
Jurjen Stekelenburg

coördinatie programmaboekje deSingel
D/2019/5.497/094

Orkest van de Achttiende Eeuw & Cappella Amsterdam

Kenneth Montgomery muzikale leiding

André Morsch bariton (Don Giovanni)

Katharine Dain sopraan (Donna Anna)

Paula Murrihy mezzosopraan (Donna Elvira)

Henk Neven bariton (Leporello)

Thomas Cooley tenor (Don Ottavio)

Berend Eijkhout bariton (Masetto)

Rosanne van Sandwijk mezzosopraan (Zerlina)

David Wilson-Johnson bas-bariton (Il Commendatore)

Jeroen Lopes Cardozo concept, regie en muzikale uitwerking

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Don Giovanni, KV527 (in regie voor concertzaal)

libretto Lorenzo da Ponte (1749-1838)

Gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via
desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling / concert /
tentoonstelling van uw keuze.

Concertvleugels Met bijzondere dank aan Ortwin
Moreau voor het stemmen en het onderhoud van de
concertvleugels van deSingel
Moreau Pianoservice / Kapucinessenstraat 32 / 2000
Antwerpen / +32 (0)486 83 63 98
moreau-pianoservice.be

Don Giovanni in confrontatie met de stenen gast. Schilderij van Alexandre-Evariste Fragonard, ca. 1830-35

“Wie ik ben, zal je nooit te weten komen!” Mozarts ‘Don Giovanni’

Met ‘Don Giovanni’ schreef Mozart zijn opera die het langst bleef nagalmen. Het verhaal over de charismatische maar leugenachtige rokkenjager die stilaan de controle over zijn omgeving verliest, is een literair topos dat al vaker opdook doorheen de eeuwen. In Mozarts opera reiken tekst en muziek elkaar meer dan ooit de hand, waardoor het verhaal een gelaagdheid krijgt die ook vandaag nog blijft intrigeren. Onder leiding van Kenneth Montgomery brengen het Orkest van de Achttiende Eeuw, Cappella Amsterdam en een stel dynamische solisten Mozarts meest mysterieuze opera tot leven.

Mozarts Da Ponte-drieluik

Nadat hij enkele jaren naar de pijpen had moeten dansen van zijn broodheren in Salzburg, trok Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) in 1781 naar Wenen, op zoek naar betere werkomstandigheden. Zo werd hij de eerste volstrekt onafhankelijke componist, die van opdracht naar opdracht leefde. Met succes: slechts een jaar later componeerde Mozart ‘Die Entführung aus dem Serail’, zijn grote doorbraak als operacomponist. Toch duurde het nog tot 1786 vooraleer Mozart nogmaals zijn volle aandacht schonk aan het genre. In dat jaar kruiste zijn pad met dat van de Italiaanse librettist Lorenzo Da Ponte (1749-1838), die sinds enkele jaren opera's van Rossini, Salieri en Cimarosa van teksten voorzag. Het succes van hun eerste samenwerking, de opera ‘Le Nozze di Figaro’, betekende het begin van een erg vruchtbare symbiose. Op vraag van de Praagse impresario Pasquale Bondini werd prompt een nieuwe opera bij Mozart en Da Ponte besteld, die in 1787 in première zou gaan onder de naam ‘Don Giovanni’. Enkele jaren later, in 1790, sloot het tragikomische ‘Così fan tutte’ het bekende drieluik af.

De gestrafte losbandige

'Don Giovanni', voluit 'Don Giovanni, ossia Il dissoluto punito', vertelt het verhaal van de notoire vrouwenversierder Don Giovanni, die aan zijn buitensporige driften ten onder gaat. Wanneer het doek opgaat, treffen we het hoofdpersonage gemaskerd aan in de slaapkamer van Donna Anna, die zich recent heeft verloofd met Don Ottavio. Wanneer Il Commendatore, de vader van de ontredder Donna Anna, binnenvalt om zijn dochter uit Don Giovanni's klauwen te redden, komt het tot een duel waarin Il Commendatore wordt gedood. Samen met zijn ietwat lompe knecht Leporello weet Don Giovanni, nog steeds onherkenbaar, te ontsnappen. Donna Anna en Don Ottavio zweren om wraak te nemen en roepen daarbij de hulp in van Don Giovanni zelf. De meesterverleider weet enkele beschuldigingen, onder andere van een vorige verovering Donna Elvira, handig te pareren, tot zijn overmoed hem uiteindelijk verraadt. Het tweede bedrijf van de opera staat volledig in het teken van een kloppacht op Don Giovanni, die zijn belagers telkens een stapje voor is. Wanneer Leporello en Don Giovanni zich verstoppen op een kerkhof, worden ze plots aangesproken door de stenen beeltenis van Il Commendatore, die eist dat Don Giovanni berouw toont voor zijn zonden. Don Giovanni laat zich niet van de wijs brengen en nodigt het stenen beeld uit voor het avondmaal bij hem thuis. Tot ieders verbazing gaat het stenen beeld op de uitnodiging in, en verschijnt Il Commendatore dreigend aan Don Giovanni's gedekte feesttafel. Wanneer Don Giovanni herhaaldelijk weigert om berouw te tonen, wordt hij door Il Commendatore in de hel gesleurd.

Kroniek van een haastig meesterwerk

Het grote succes van 'Don Giovanni' is extra merkwaardig omdat de partituur in zeven haasten werd neergeschreven. De dood van Mozarts vader Leopold zorgde voor enige vertraging, en ook het libretto liet op zich wachten. Daardoor begon Mozart pas in juni 1787 met het

componeren van de opera, nauwelijks vier maanden voor de geplande première van 14 oktober, die uiteindelijk tweemaal moest worden uitgesteld. Bovendien doet er een hardnekkig gerucht de ronde dat Mozart de ouverture pas op de ochtend van de première componeerde. Toch liet het publiek zijn enthousiasme al blijken tijdens die bewuste ouverture. Het succes van 'Don Giovanni' in Praag bezorgde Mozart een plaats als hofcomponist bij keizer Joseph II in Wenen. Op diens vraag trok Mozart in mei 1788 met zijn 'Don Giovanni' naar de Donaustad. Enkele aria's werden toegevoegd en andere, waaronder het moraliserende slotsextet, werden geschrapt. Na een lauwe ontvangst door het Weense publiek, zei keizer Joseph tegen Mozart: "De opera is fantastisch, maar het is geen voer voor de tanden van mijn Weners". Mozarts schreef vervolgens laconiek aan Da Ponte: "We geven hen dan maar wat tijd om te kauwen." En inderdaad, 'Don Giovanni' werd uiteindelijk een van de meest invloedrijke opera's van die tijd en legde in vele opzichten de fundamenten van de negentiende-eeuwse operapraktijk. In twee opzichten kan 'Don Giovanni' revolutionair worden genoemd: de muzikale structuur van het werk is ontworpen vanuit de structuur van het drama, en een typisch romantische verhaalthematiek maakt hier haar opwachting.

Een 'speels drama'

De manier waarop Mozart de banden tussen muziek en handeling weet aan te halen, mag ronduit briljant worden genoemd. Mozarts opera's omspannen samen een gradueel proces waarin de componist loskomt van starre vormstructuren en geplogenheden; een proces dat hij in 'Don Giovanni' voleindigt. De barokke en vroeg-klassieke opera bestond in essentie uit een afwisseling van recitatieven waarin het verhaal zich ontvouwde, en aria's die een soort kristallisatiepunt waren van een welbepaalde emotie. In Mozarts latere opera's lopen beide vormen steeds meer door elkaar, en vaak is het zelfs zo dat het verhaal zich ontplooit in de melodische aria's. Door het onderscheid tussen recitatief en aria te overstijgen, weet Mozart de spanningsboog altijd strak te houden. In de zeventiende en achttiende eeuw maakte men bovendien een strikte scheiding tussen de komische opera (opera buffa) en de

ernstige opera (opera seria), waarbij elk genre zijn eigen verhaalkenmerken, archetypische figuren, aantal aria's en instrumentatie had. Aangezien de figuur van Don Giovanni uit de commedia dell'arte stamt, of het komische straattooneel, lag de keuze voor een opera buffa voor de hand. Mozart noemde zijn opera echter een 'dramma giocoso' of speels drama, wat het publiek als contradictorisch in de oren moet hebben geklonken. In 'Don Giovanni' schakelt Mozart voortdurend tussen het komische en het ernstige, waarmee hij een procedé introduceert dat ruimte schept om nuances in het verhaal aan te brengen. Tijdens de opera is de muzikale uitbeelding van de verhaalinhoud vooral hoorbaar in de toonzetting van de verschillende personages. Don Giovanni's knecht Leporello is een komisch figuur en krijgt dan ook voornamelijk de karakteristieken van de opera buffa mee: eenvoudige melodieën en intervallen, en enigszins lompe ritmes, geven hem een nogal slordig muzikaal voorkomen. Het adellijke koppel Donna Anna en Don Ottavio zingt daarentegen in gracieuze melodieën, mooi versierd en nobel zoals het een opera seria-koppel betaamt. Don Giovanni, een edelman van verderfelijk allooi, schippert voortdurend tussen beide: nu eens komt hij oprecht en voornaam voor, dan weer vervalt hij in een nonchalante en onbeholpen muzikale toonspraak die zijn bedrieglijke aard verradt.

De herwaardering van het gevoel

Hoewel 'Don Giovanni' veel van de ingrediënten bevat van een typische achttiende-eeuwse opera, vertoont het verhaal zelf ook een aantal eigenaardigheden. Aan het einde van de opera rijzen immers een aantal vraagtekens rond de figuur van Don Giovanni: is hij een schurk die gestraft wordt voor zijn wandaden of is hij het slachtoffer van zijn eigen driften? Wat maakt hem zo aantrekkelijk, en wat betekent zijn ondergang dan? Wat vaststaat, is dat Don Giovanni een mysterie blijft. Nergens in de opera krijgt het publiek immers een zicht op zijn drijfveren. Als titelheld heeft hij geen introspectieve aria, wat hoogst ongebruikelijk is. Niet voor niets luiden Don Giovanni's eerste woorden: "Chi son io, tu non saprai!", of "wie ik ben, zal je nooit te weten komen!". Een tweede vaststelling is dat Don Giovanni meer is dan een karakter. Hij blijkt een soort van

levensbron te zijn waar alle andere personages zich aan laven. Slechts in de nabijheid van Don Giovanni komen de andere personages echt tot leven, en wanneer hij ten slotte van het toneel verdwijnt, weet niemand zich nog een houding te geven. De moraal van het verhaal blijkt niet eenduidig. Vanuit die optiek is het ook veelzeggend dat Mozart precies de laatste, moraliserende scène schrapt voor de Weense versie van zijn opera. De onenigheid over het morele statuut van de titelheld maakte van 'Don Giovanni' een inspiratiebron voor een volgende generatie componisten, die de geschiedenis ingingen als de eerste romantici. Talloze componisten, schrijvers en filosofen hebben de gelaagdheid van Mozarts opera als uitgangspunt genomen voor hun eigen werken. Met 'Don Giovanni' lanceerde Mozart een nieuwe esthetiek van het onkenbare en het gevoelsmatige. Deze herwaardering van het gevoel vormt de basis van de negentiende-eeuwse opera-esthetica.

muzikale leiding
Kenneth Montgomery

ORKEST VAN DE ACHTTIENDE EEUW

concertmeester
Alexander Janiczek

1ste viool
Marc Destrube
Kees Koelmans
Franc Polman
Irmgard Schaller
Annelies van der Vegt
Sayuri Yamagata
Sophie Wedell

2de viool
Staas Swierstra
Matthea de Muynck
Guya Martinini
Paula Perez
Marinette Troost
Dirk Vermeulen
Richard Walz

altviool
Emilio Moreno
Marten Boeken
Antonio Clares
Else Krieg
Yoshiko Morita

cello
Richte van der Meer
Emmanuel Balssa
Julie Borsodi
Bartolomeo Dandolo Marchesi
Rainer Zipperling

contrabas
Margaret Urquhart
Robert Franenberg
Juan Diaz

fluit
Michael Schmidt-Casdorff
Ricardo Kanji

hobo
Frank de Bruine
Alayne Leslie

klarinet
Eric Hoerich
Kayo Nishida

fagot
Eyal Streett
Danny Bond

hoorn
Stefan Blonk
Emmanuel Frankenberg

trompet
Moritz Görg
Jonathan Impett

trombone
Sue Addison
Phil Dale
Steve Saunders

pianofoorte & klavecimbel
Pieter-Jan Belder
Kenneth Montgomery

pauken & geluidseffecten
Maarten van der Valk

mandoline
Richard Walz principal
Franc Polman second principal

CAPPELLA AMSTERDAM

artistieke leiding
Daniel Reuss

sopraan
Gita Dirveika
Marijke van der Harst
Maria Köpcke
Marjo van Someren

alt
Mieke van Laren
Helena Poczynowska
Jenni Reineke
Suzanne Verburg

tenor
Jon Etxabe Arzuaga
Jelle Leistra
Martin Logar
Diederik Rooker

bas
Jan Douwes
Andrew Hopper
Gulian van Nierop
Nathan Tax

Cappella Amsterdam © Annelies van der Veg

Orkest van de Achttiende Eeuw & Cappella Amsterdam © Jan Hordeijk

Orkest van de Achttiende Eeuw

Het Orkest van de Achttiende Eeuw werd in 1981 door Frans Brüggen opgericht. Het bestaat uit circa 55 leden uit de gehele wereld, 20 nationaliteiten. Vijfmaal per jaar komt het orkest bijeen voor internationale tournees. De musici, individueel bekend als specialisten op het gebied van de achttiende- en vroeg negentiende-eeuwse muziek, spelen op authentieke instrumenten of kopieën. Het uitgebreide repertoire met werken van onder meer Purcell, Bach, Rameau, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert, Mendelssohn en Chopin werd aanvankelijk uitgebracht op cd door Philips Classics, nu op Glossa/The Grand Tour. Veel van deze opnamen kregen internationale prijzen. In augustus 2014 moest het orkest afscheid nemen van Frans Brüggen. Door zijn overlijden kwam aan de samenwerking met het orkest en zijn 'founding father' een einde. De orkestleden hebben besloten om de traditie van vijf tournees per jaar te continueren met gasten en gastdirigenten.

orchestra18c.com

Cappella Amsterdam

Met een rijkdom aan stemkleuren bereikt kamerkoor Cappella Amsterdam zijn specifieke homogene klank. Kamerkoor Cappella Amsterdam werd opgericht in 1970 door Jan Boeke. Sinds 1990 staat het koor onder de artistieke leiding van chef-dirigent Daniel Reuss. Onder zijn leiding ontwikkelde het koor zich tot een hooggeprezen professioneel kamerkoor van internationale faam.

Repertoire en expertise groeiden en reiken nu van stokoude tot gloednieuwe muziek. Cappella Amsterdam schrijft regelmatig compositieopdrachten uit en brengt veel composities van Nederlandse en buitenlandse componisten in première. Het koor werkt samen met Nederlandse en internationale topensembles, waaronder het Orkest van de Achttiende Eeuw, B'rock Orchestra, Askol|Schönberg en Amsterdam Sinfonietta. Cappella Amsterdam werkt daarnaast multidisciplinair samen met gezelschappen en organisaties als Muziektheater Transparant (België), Opera2Day, Opera van Keulen, Holland Festival, de Amsterdamse Cellobiënnale en Nationale Opera & Ballet. Bij Harmonia Mundi verschijnen vrijwel jaarlijks cd's van Cappella Amsterdam olv. Daniel Reuss, oa. in 2010 'Golgotha' van Frank Martin (Grammy-nominatie), in 2012 koorwerken van Leoš Janáček (Edison Klassiek 2013) en in 2016 de alomtgeprezen cd 'Arvo Pärt - Kanon Pokajanen', winnaar van de Edison Klassiek 2017. In maart 2017 verscheen Beethovens 'Missa Solemnis' op het label Glossa en begin december 2018 kwam de nieuwste cd uit, eveneens bij Glossa: Brahms' 'Ein deutsches Requiem'. Beide (live) opnamen werden gemaakt in samenwerking met het Orkest van de Achttiende Eeuw. Met harmonia mundi wordt momenteel gewerkt aan een serie cd-opnames met werken van vroege Franco-Vlaamse polyfonisten. De eerste in deze reeks, Josquin des Prez - 'Miserere mei Deus' is in september 2018 verschenen. Cappella Amsterdam ontvangt in 2019 steun van gulle gevers en diverse fondsen,

waaronder Ammodo, Amsterdam Fonds voor de Kunst, De Nederlandse Bank, Stichting Elise Mathilde Fonds, Fentener van Vlissingen Fonds, Fonds Podiumkunsten, Gieskes-Strijbis Fonds, Kersjes Fonds, KF Hein Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

cappellaamsterdam.nl

Kenneth Montgomery

De Engelse dirigent Kenneth Montgomery was van 2007 tot 2010 chef-dirigent van het Ulster Orchestra. Hij studeerde aan het Royal College of Music in Londen, waar hij les kreeg van oa. Sir Adrian Boult. Hij studeerde verder in Hamburg bij Hans Schmidt-Isserstedt, in Siena bij Sergiu Celibidache en bij Sir John Pritchard. Montgomery begon zijn carrière bij de Glyndebourne Festival Opera en aan de English National Opera. In 1973 werd hij muziekdirecteur van het Bournemouth Sinfonietta en twee jaar later van de Glyndebourne Touring Opera. In 1970 maakte hij zijn debuut bij de Nederlandse Opera met het Radio Kamer Orkest in Cavalli's 'L'Ormino'. Sindsdien heeft hij meer dan 35 opera's voor de Nederlandse Opera gedirigeerd, van J.C. Bachs 'Amadis de Galle' tot Schönbergs 'Moses und Aron' en de Nederlandse première van Brittens 'Death in Venice'. Montgomery heeft de laatste jaren veel met het Orkest van de Achttiende Eeuw samengewerkt en 'Don Giovanni' is hun derde opera, na 'Le Nozze di Figaro' en 'La Clemenza di Tito'. Hij is verbonden als docent bij de Nationale Master Orkestdirectie aan het Koninklijk

Conservatorium in Den Haag en het Conservatorium in Amsterdam.

kennethmontgomery.net

André Morsch (Don Giovanni)

De Duitse bariton André Morsch was tussen 2011 en 2018 lid van het ensemble bij de Opera Stuttgart. Daar vertolkte hij onder meer de rollen van Leporello in 'Don Giovanni', Papageno in 'Die Zauberflöte', Figaro in 'Le Nozze di Figaro', Harlekin in 'Ariadne auf Naxos', Achille in 'Giulio Cesare', Schaunard in 'La Bohème', Dandini in 'La Cenerentola', Dr Falke in 'Die Fledermaus', Figaro in 'Il Barbiere di Siviglia', Guglielmo in 'Cosi fan tutte', Der Graf in 'Der Reigen' en Pluto in 'Orpheus in der Unterwelt'. Als veelgevraagd concertzanger werkte hij met orkesten als het Koninklijk Concertgebouworkest, het Gewandhausorchester Leipzig, het Tonhalle Orchester Zürich, het Beethoven Orchester Bonn, het Royal Philharmonic Orchestra of Galicia, de Bochumer Symphoniker, Les Talens Lyriques, Le Poème Harmonique, Les Arts Florissants, het Stavanger Symphony Orchestra, het Residentie Orkest, het Radio Filharmonisch Orkest, het Orkest van de Achttiende Eeuw en met dirigenten als Frans Brüggen, Marc Albrecht, Jaap van Zweden, Ingo Metzmacher, Christophe Rousset, William Christie, Vincent Dumestre, Carlo Rizzi, Ivor Bolton, Stefan Soltesz, Reinbert de Leeuw, Jan Willem de Vriend, Sylvain Cambreling en Edo de Waart. Op zijn repertoire staan onder meer cantates, de Johannespassie, de Mattheuspassie en de 'Hohe Messe'

van Bach, 'Die Schöpfung' en 'Die Jahreszeiten' van Haydn, 'Ein deutsches Requiem' van Brahms, het 'Requiem' van Fauré en het 'Stabat Mater' van Schubert. Hoogtepunten van dit seizoen zijn Brittens 'War Requiem' met het Gelders Orkest, Mozarts 'Krönungsmesse' met het Cuban European Youth Orchestra olv. Thomas Hengelbrock, Händels 'Messiah' met het NDR Chor in de Elbphilharmonie Hamburg, werken van Saint-Saëns en Beethoven tijdens een Europese tournee met het Balthasar-Neumann Koor & Orkest olv. Thomas Hengelbrock, Bachs 'Matthäus-Passion' met het Orkest van de Achttiende Eeuw, het 'Weihnachtsoratorium' met Chorwerk Ruhr, zijn debuut als Golaud in 'Pelléas et Mélisande' voor de Opéra National de Montpellier en Guglielmo in Atom Egoyans productie van 'Cosi fan tutte' op het Québec Opera Festival olv. Bernard Labadie.

andremorsch.de

Katharine Dain (Donna Anna)

Deze Amerikaanse sopraan met roots in Nederland volgde opleidingen aan de universiteit van Harvard, de Londense Guildhall School of Music & Drama en Mannes College in New York. Ze is een veelgevraagd vertolker van het repertoire van Mozart, vooral in de originele Duitstalige versies. Ze zong onder andere de rollen van Donna Anna én Donna Elvira in 'Don Giovanni', naast Fiordiligi in 'Cosi fan tutte' en Madame Herz in 'Der Schauspieldirektor'. Recent verdiept ze zich daarnaast in een meer hedendaags repertoire en redde ze

verschillende opvoeringen, door op het laatste moment in te vallen. In 2016 leerde ze op één namiddag 'Insonia' van de Nederlandse componist Jan van de Putte, dat 's avonds in première ging in Het Concertgebouw te Amsterdam. Vergelijkbare omstandigheden leidden tot haar vertolkingen in 'Zeven Romances op gedichten van Alexander Blok' van Sjostakovitsj, 'Il Canto Sospeso' van Luigi Nono en John Tavener's 'To a Child Dancing in the Wind'. Ze werkt ook al enkele jaren samen met het experimentele operagezelschap Silbersee en het nieuwe muziekcollectief Oerknal! In 2017 won ze de eerste prijs in de Concours International de Chant de Clermont-Ferrand.

katharinedain.com

Paula Murrihy (Donna Elvira)

Deze Ierse mezzosopraan Paula Murrihy komt uit een muzikale familie, waar traditionele Ierse muziek hoog in het vaandel gedragen wordt. Ze studeerde aan het conservatorium van Dublin en aan het New England Conservatory in Boston, waarna ze enkele opera-opleidingen volgt in San Francisco en Santa Fe. Daarna sluit ze zich aan bij het vaste ensemble van de opera van Frankfurt. Hier vertolkte ze de rollen van Medoro in 'Orlando Furioso', Dido in 'Dido and Aeneas', Octavian in 'Der Rosenkavalier', en haar roldebuut als Carmen in de iconische productie van Barrie Kosky. Sindsdien heeft ze op de planken gestaan in de Metropolitan Opera in New York en in de operahuizen van Zürich, Madrid, Dublin en Amsterdam. Ze maakte haar debuut op de

Salzburger Festspiele als Tweede Dame in 'Die Zauberflöte', en zong er afgelopen zomer de rol van Idamante in 'Idomeneo', in Peter Sellars productie olv. Teodor Currentzis. Aan de Irish National Opera zong ze de rol van Judith in Bartóks 'Hertog Blauwbaard'. Dit seizoen herneemt ze hier 'Carmen'. Op het concertpodium werkt ze nauw samen met MusicAeterna en Teodor Currentzis. Met hen was ze te horen in Purcell's 'Indian Queen', Pergolesi's 'Stabat Mater', Mahlers 'Kindertotenlieder' en 'Des Knaben Wunderhorn' en Hindemiths 'Die Junge Magd'. Het liefst zingt Murríhy in het Frans, omdat ze vindt dat die taal zeer geschikt is voor haar stem. Maar ook Ierse folksongs zullen altijd deel blijven uitmaken van haar repertoire.

paulamurrihy.com

Henk Neven (Leporello)

Henk Neven kreeg een Borletti-Buitoni Trust Fellowship, maakte deel uit van het BBC Radio 3 New Generation Artists Scheme en ontving in 2011 de Nederlandse Muziekprijs. Hij vertolkt hoofdrollen in opera's van Monteverdi tot en met Messiaen bij gezelschappen als de Staatsoper Berlin, de Opéra National de Paris, De Munt in Brussel en De Nationale Opera. Bij het Orkest van de Achttiende Eeuw was de bariton, onder andere in Het Concertgebouw Amsterdam, te horen als Il Conte d'Almaviva in Mozarts 'Le nozze di Figaro' (2015) en als Publio in diens 'La clemenza di Tito' (2017). Op het concertpodium was hij onder meer te horen met het Koninklijk Concertgebouworkest Amsterdam, het Rotterdams Philharmonisch

Orkest, het Residentie Orkest, de Nederlandse Bachvereniging, Les Talens Lyriques, Orchestra of the Age of Enlightenment op de BBC Proms, Philharmonia Orchestra, BBC National Orchestra, BBC Scottish Symphony Orchestra, Orchestre National de France, Orchestre Philharmonique de Radio France, Orchestre d'Opéra National de Paris, Staatskapelle Berlin, Ensemble Orchestral de Paris, Orchestre National de Lyon, Les Concerts Spirituels, Les Talens Lyriques en Freiburger Barockorchester. Neven zong onder de baton van dirigenten als Simon Rattle, Edo de Waart, Jaap van Zweden, Jan Willem de Vriend, Hervé Niquet, Kenneth Montgomery, Joel Levi, Patrick Lange, Armin Jordan, John Nelson, Ed Spanjaard, Marc Minkowski, Christophe Rousset en Daniel Barenboim. Neven geeft regelmatig liedrecitals, onder meer in de Wigmore Hall in Londen en in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw Amsterdam. Op het label Onyx Records verschenen zijn debuutalbum 'Auf einer Burg', de cd 'The Sea' met liederen van Debussy, Fauré en Schubert, gevolgd door 'Rêves d'Espagne'. Zijn nieuwste cd, getiteld 'From Russia with Love', nam Henk Neven op met zijn broer, cellist Jan Bastiaan Neven, en pianist Hans Eijsackers.

henkneven.com

Thomas Cooley (Don Ottavio)

Thomas Cooley studeert zang aan de DePauw universiteit in Indiana. Daarna behaalt hij zijn masterdiploma Muziek aan de universiteit van

Minnesota en vervolgens gaat hij naar het Richard Strauss Konservatorium te München. Hij blijft een tiental jaren in Duitsland en wordt lid van het ensemble van het Staatstheater am Gärtnerplatz in München, waar hij verschillende rollen speelt in werken van Mozart, waaronder 'Così fan tutte', 'Die Zauberflöte', 'Die Entführung aus dem Serail', 'Idomeneo', 'Don Giovanni' en in Rossini's 'Il Barbiere di Siviglia'. Naast de oude meesters - Händel, Bach, Mozart en Monteverdi - is Cooley ook thuis in het werk van Berlioz, Elgar, Britten, Penderecki en Philip Glass. Hij stond reeds op de planken van de Bayerische Staatsoper, de Opera Krakowska, de Minnesota Opera en werkte met Chicago Symphony Orchestra, Cleveland Orchestra, Gewandhaus Orchestra Leipzig, Bach Collegium Stuttgart, Münchener Bach-Chor, Chor der Bamberger Symphoniker, Slovenska Filharmonija en Bilbao Orkestra Sinfonikoa. Daarnaast vertolkt hij graag werk van Schubert met gitarist Carsten Linck en pianist Donald Sulzen.

thomascooley.com

Berend Eijkhout (Masetto)

Berend Eijkhout studeerde aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, bij Frans Fiselier en Gerda van Zelm. Hij vervolgde zijn opleiding bij Nadine Secunde en Peter Lockwood. Hij was te zien als Papageno in 'Die Zauberflöte', Il Conte in 'Le Nozze di Figaro', Plutone in 'Orfeo', Alceste in 'Apollon & Hérault'. Ook werkte hij mee aan enkele nieuwe opera's, van Jan-Peter de Graaff, Chiel Meijering en

Calliope Tsoupaki. Eijkhout heeft een uitgebreid concertrepertoire en werkte als solist samen met onder anderen Jos van Veldhoven ('Messiah', 'Weihnachtsoratorium'), Antony Hermus ('Die sieben Todsünden'), Ton Koopman ('Hohe Messe'), Sander Teepen ('Matthäus-Passion') en Marcus Creed ('Die Schöpfung'). Dit seizoen zingt hij de baritonsolo in Brahms' 'Ein Deutsches Requiem' met Cappella Amsterdam olv. Daniel Reuss. Als begeesterd liedzanger werkte Eijkhout samen met pianisten Andrea Vasi, Daan Boertien en Rixt van der Kooij. Hij volgde masterclasses van Elly Ameling en Hans Eijsackers. Daarnaast experimenteert hij graag met nieuwe manieren om Lied uit te voeren. Zo maakte hij voor het Grachtenfestival 2018 een voorstelling op het Vuurtoreneiland voor de kust van Durgerdam: 'De laatste vuurtorenwachter'. Hierin bracht hij samen met accordeoniste Sofie de Klerk en trombonist Mattia Petrogalli Franse, Duitse en Engelse liederen in een theatrale voorstelling.

berendeijkhout.nl

Rosanne van Sandwijk (Zerlina)

De Nederlandse mezzosopraan Rosanne van Sandwijk, winnares van de Grachtenfestivalprijs 2014, studeerde cum laude af aan het Conservatorium van Rotterdam bij Roberta Alexander. Op haar repertoire staan onder meer de rollen van Hänsel in 'Hänsel und Gretel', Cherubino in 'Le Nozze di Figaro', Dorabella in 'Così fan tutte', Flora in 'La Traviata', Frau Reich in 'Die lustigen Weiber von Windsor', Suzuki in

'Madama Butterfly', Sesto in 'Gulio Cesare' en Dido in 'Dido and Aeneas'. Haar concertrepertoire reikt van Bachs Passies en Cantates tot de belangrijke oratoria van Mendelssohn, Haydn, Saint-Saëns, Beethoven en Duruflé, die zij uitvoerde met ensembles zoals Les Musiciens du Louvre, Camerata Salzburg, het Nederlands Radio Filharmonisch Orkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Bij het Orkest van de Achttiende Eeuw werkte ze mee aan verschillende Mozartproducties, waaronder 'Cosi fan tutte' (Dorabella), 'Le nozze di Figaro' (Cherubino), de Mis in C en de concertaria 'Ch'io mi scordi di te', met pianist Kristian Bezuidenhout. Zij werkte samen met dirigenten als Paul McCreesh, Jan Willem de Vriend, Markus Stenz, Sir Colin Davis en Louis Langrée. Engagements tijdens het voorbije seizoen waren onder andere Annio in 'La Clemenza di Tito' met het Orkest van de Achttiende Eeuw, concerten met Concerto Köln en Tweede Dame in 'Die Zauberflöte' op het Festival d'Aix-en-Provence. Hoogtepunten van dit seizoen zijn Bachs 'Matthäus-Passion' met het Antwerp Symphony Orchestra olv. Richard Egarr, de Philharmonie Zuidnederland olv. Stephan Macleod, ze keert terug naar De Nationale Opera Amsterdamin de rol van 2e Nimf in een nieuwe productie van 'Rusalka' olv. Jakub Hrůša en Beethovens Negende Symfonie met het Netherlands Philharmonisch Orkest olv. Marc Albrecht.

rosannevansandwijk.nl

David Wilson-Johnson

(Il Commendatore)

Deze Britse bariton heeft ondertussen zo'n 40 jaar op de planken gestaan. Hij studeerde zang aan de Royal Academy of Music in Londen, waar hij oa. de Dove Prize wint voor "most distinguished student". Hij begint z'n carrière in verschillende koren: St. Margaret's Westminster, The London Oratory, The BBC Singers en het Monteverdi Choir. In 1976 maakt hij zijn operadebuut in 'Wir Erreichen den Fluss' van Hans Werner Henze, in de Londense Royal Opera. Hier zingt hij later onder andere in 'Billy Budd' van Britten, 'De Nachtegaal' van Stravinsky, 'L'Enfant et les Sortilèges' van Ravel, 'Boris Godoenov' van Moesorgski, 'Turandot' van Puccini, 'Werther' van Massenet, 'Die Zauberflöte' en 'Così fan tutte' van Mozart en 'L'Arianna' van Monteverdi. Andere grote rollen waren King Priam (Tippett), Merlin (Albeniz), Oedipe (Enescu) en François d'Assise (Messiaen). Wilson-Johnson zong onder de baton van Boulez, Brügggen, Dutoit, Giulini, Harnoncourt, Mackerras, Previn, Rattle en Rozhdestvenski. Naast opera zingt hij ook op ongeveer alle internationale podia werken van Mahler, Haydn en Beethoven, maar ook van rockmuzikanten als Mike Oldfield en de Beatles, zowel op cd als in concert. Wilson-Johnson bracht tot op heden meer dan tweehonderdvijftig cd's uit. Een hoogtepunt is zijn medewerking aan Brahms' 'Requiem', in Carnegie Hall te New York, olv. André Previn. Na de 9/11 aanslagen in 2001 werkte hij mee aan een als eerbetoon uitgevoerde Negende Symfonie van Beethoven, olv. Leonard Slatkin, tijdens de Last Night of the Proms. Naar verluidd voor

een wereldwijd publiek van 340 miljoen toeschouwers.

davidwilsonjohnson.com

Jeroen Lopes Cardozo

Jeroen Lopes Cardozo begon zijn professionele loopbaan als regisseur met de productie van Benjamin Brittens kerkopera 'Curlew River'. Kort daarna werd hij gevraagd artistiek leider te worden van De Kleine Opera Stichting, waar hij meer dan 12 jaar nieuwe Nederlandse opera's produceerde en regisseerde. Hij regisseerde ook musicals en shows en werkte onder meer als Resident Director bij Joop van de Ende Theater Producties voor 'The Phantom of the Opera'. In binnen- en buitenland regisseerde hij opera's van Mozart, Offenbach, Wagner, Benjamin Britten, Gian-Carlo Menotti, Vaughan Williams, Rameau, Purcell, Puccini, Poulenc en Monteverdi. Hij werkte met dirigenten als George Pehlivanian, Lawrence Renes, Jaap van Zweden, Arie van Beek, Arjan Tien, Roderick Shaw, Ed Spanjaard, Kenneth Montgomery en Frans Brügggen en onder meer met de volgende orkesten: Residentie Orkest, Het Orkest van de Achttiende Eeuw, het orkest van de Vlaamse Opera en het Radio Filharmonisch Orkest. Naast zijn werkzaamheden als regisseur is hij gevechtchoreograaf. Een opleiding daartoe volgde hij in Londen bij de Society of British Fight Directors. Hij choreografeerde honderden gevechtshandelingen en schermscènes voor theater, film en televisie. Om er een paar te noemen: 'Baantjer', 'Gooische Vrouwen', de met een Oscar bekroonde speelfilm 'Karakter',

producties van Het Nationale Toneel (o.a. 'Hamlet' en 'Midzomernachtdroom'), Toneelgroep Oostpool ('Hamlet') Toneelgroep Amsterdam, de musical 'Soldaat van Oranje'. Verder geeft hij regelmatig les op de Toneelschool van Amsterdam (AHK) en op het Fontys Conservatorium.

jeroenlc.com

Binnenkort in deSingel

Rafał Blechacz piano

Wolfgang Amadeus Mozart

Rondo in a, KV511
Sonate nr 8 in a, KV310

Ludwig van Beethoven

Sonate in A, opus 101

Robert Schumann

Sonate in g, opus 22 nr 2

Frédéric Chopin

Mazurka's opus 24 nrs 1-4
Polonaise in As, opus 53 nr 6

za 19 okt 2019 / 20 uur / Blauwe zaal

€ 27, 22 (basis) / € 22, 17 (-25/65+) / € 10 (-19 jaar)

gratis inleiding Tim De Backer / 19.15 uur / Blauwe foyer

desingel.be
T +32 (0)3 248 28 28
Desguinlei 25
B-2018 Antwerpen

deSingel is een kunstinstituut van de Vlaamse Overheid

mediasponsors